

Helyi Választási Bizottság

1/2018. (02.27.) sz. HVB határozata

Pécs Megyei Jogú Város Helyi Választási Bizottsága (a továbbiakban: Választási Bizottság) dr. Keresztes László Lóránt [REDACTED]

[REDACTED] által benyújtott helyi népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő:

HATÁROZATOT

A Választási Bizottság az „Egyetért-e Ön azzal, hogy Pécs Megyei Jogú Város Közgyűlése határozatban ítélje el a Boda-térségébe tervezett nagy aktivitású nukleáris hulladék-lerakó megvalósításának tervét?” kérdés hitelesítését

megtagadja.

A határozat ellen a közzétételétől számított 15 napon belül a Pécsi Törvényszékhez (7621 Pécs, Rákóczi út 34.) címezve az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet felülvizsgálati kérelmet nyújthat be Pécs Megyei Jogú Város Helyi Választási Bizottságánál. A bírósági felülvizsgálati kérelmet úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb 2018. március 14-én 16.00 óráig megérkezzen. A bírósági felülvizsgálati kérelmet személyesen, vagy levélben (7621 Pécs, Széchenyi tér 1.), illetve olyan elektronikus dokumentumként kell benyújtani, melyet a kérelem benyújtójának jogi képviselője, vagy jogi szakvizsgálóval rendelkező kérelmező minősített elektronikus aláírásával látott el. Az elektronikus dokumentumként benyújtott kérelem mellékleteit oldalhú másolatban elektronikus okirati formába kell alakítani. A felülvizsgálati kérelemnek tartalmaznia kell

- a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 223. § (3) bekezdése szerinti alapját,
- a kérelem benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét) és – ha a lakcímétől (székhelyétől) eltér – postai értesítési címét,
- a kérelem benyújtójának személyi azonosítóját, illetve ha a külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár nem rendelkezik személyi azonosítóval, a magyar állampolgárságát igazoló okiratának típusát és számát, vagy jelölő szervezet vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba-vételi számát.

A felülvizsgálati kérelem tartalmazhatja benyújtójának telefaxszámát vagy elektronikus levélcímét, illetve kézbesítési megbízottjának nevét és telefaxszámát vagy elektronikus levélcímét. A felülvizsgálati kérelemben új tények és bizonyítékok is

felhozhatók. A bírósági felülvizsgálati eljárásban az ügyvédi képviselet kötelező. A jogi szakvizsgálóval rendelkező személy – a szakvizsga bizonyítvány egyszerű másolatának csatolásával – saját ügyében ügyvédi képviselet nélkül eljárhat. A felülvizsgálati kérelem benyújtása tárgyi illetékmentes.

INDOKOLÁS

I.

Dr. Keresztes László Lóránt 2018. január 26-án helyi népszavazásra javasolt - „Egyetért-e Ön azzal, hogy Pécs Megyei Jogú Város Közgyűlése határozatban ítélje el a Boda-térségébe tervezett nagy aktivitású nukleáris hulladék-lerakó megvalósításának tervét?” tárgyú - kérdést nyújtott be hitelesítés céljából az aláírásgyűjtő ív mintapéldányán a Választási Bizottsághoz. Pécs Megyei Jogú Város Helyi Választási Irodájának vezetője a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 40. § (1) bekezdése alapján az abban foglalt feltételeknek való megfelelés céljából a kezdeményezést megvizsgálta és 2/2018. (01.31.) számú határozatával megállapította, hogy az nem felel meg az Nsztv. 36. § (3) bekezdésében foglalt feltételeknek, így a kérdést nem terjesztette a Választási Bizottság elé.

2018. február 2-án dr. Keresztes László Lóránt a helyi népszavazásra javasolt kérdést az aláírásgyűjtő ív mintapéldányán a Választási Bizottsághoz ismételten benyújtotta és közölte az Nsztv. 36. § (3) bekezdésében írt adatait.

Az Nsztv. 40. § (2) bekezdése alapján az ismételten benyújtott kérdés hitelesítését a helyi választási bizottság napirendjére kell tűzni.

II.

Az Nsztv. 41. § (1) bekezdése szerint a helyi választási bizottság a kérdés hitelesítéséről vagy annak megtagadásáról a benyújtásától számított harminc napon belül dönt.

Az Nsztv. 41. § (2) bekezdése alapján a szervező által benyújtott kérdés csak abban az esetben hitelesíthető, ha az aláírásgyűjtő ív is megfelel a jogszabályban foglalt előírásoknak.

A Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát megvizsgálta és megállapította, hogy az a népszavazás kezdeményezése során a választási irodák hatáskörébe tartozó feladatokról szóló 10/2016. (VI.28.) IM rendelet 3. mellékletében

foglalt nyomtatványon került benyújtása, valamint az aláírásgyűjtő ív megfelel az Nsztv.-ben foglalt előírásoknak.

Az Nsztv. 41. § (1) bekezdése alapján a helyi választási bizottság a kérdést akkor hitelesíti, ha az az Nsztv.-ben, a kérdéssel szemben támasztott követelményeknek megfelel.

Az Alaptörvény 31. cikk (1) bekezdése szerint Magyarországon a helyi közügyek intézése és a helyi közhatalom gyakorlása érdekében helyi önkormányzatok működnek. A (2) bekezdés kimondja, hogy a helyi önkormányzat feladat- és hatáskörébe tartozó ügyről törvényben meghatározottak szerint helyi népszavazást lehet tartani. Az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdése felsorolja a helyi önkormányzatnak a helyi közügyek intézése körében gyakorolható hatásköréit azzal, hogy a 31. cikk (1) bekezdése alapján a helyi önkormányzat feladat és hatásköréit a képviselő-testület gyakorolja.

Az Alaptörvény szerint a helyi önkormányzatok működésének lényege a helyi közügyek intézése és a helyi közhatalom gyakorlása, vagyis a Választási Bizottság álláspontja szerint – egyetértve a Fővárosi Törvényszék 3.Kpkf.670.338/2014/2. számú végzésében írtakkal - a hatáskör vonatkozásában korlátot az ügyek és a közhatalom helyi jellege jelenti. Az Alaptörvény azonban nem határozza meg a helyi közügy és a közhatalom gyakorlásának pontos fogalmát, csak a legfontosabb helyi közügyeket sorolja fel a 32. cikk (1) bekezdésében.

A helyi közügy fogalmát részletesen Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 4. §-a határozza meg, mely szerint „a helyi közügyek alapvetően a lakosság közszolgáltatásokkal való ellátásához, valamint a helyi önkormányzás és a lakossággal való együttműködés szervezeti, személyi és anyagi feltételeinek megteremtéséhez kapcsolódnak.”

Az Alaptörvény 31. cikk (1) bekezdése fentiek mellett nem határozza meg a helyi önkormányzáshoz való jog tartalmát sem, melyet ugyancsak az Mötv. fejt ki. Az Mötv. 2. § (2) bekezdése szerint: „a helyi önkormányzás a helyi közügyekben demokratikus módon, széles körű nyilvánosságot teremtve kifejezi és megvalósítja a helyi közakaratot.”

Az előzőekben írtak alapján a Választási Bizottság álláspontja szerint helyi népszavazás olyan helyi közügyben tartható, mely a helyi önkormányzat képviselő-testületének hatáskörébe tartozik.

A Választási Bizottság egyetértve a Fővárosi Törvényszék 3.Kpkf.670.338/2014/2. számú végzésében írtakkal megjegyzi, hogy „helyi közügynek azok az egyéni

érdekeken túlmutató általános jellegű ügyek tekinthetők, amelyek kihatással vannak a helyi közösségre és amelyek az egyéni érdekekkel szemben is megérdemlik a közhatalom birtokában végzett jogérvényesítést, jogvédelmet.”

A helyi népszavazás kitűzésére irányuló kezdeményezés a Választási Bizottság álláspontja szerint olyan kérdést érint, mely bár a helyi közösségre is kihatással lehet, ugyanakkor a helyi érdekeken és viszonyokon jóval túlmutat.

Az Mötv. 10. § (2) bekezdése lehetővé teszi a helyi önkormányzat számára, hogy – a helyi képviselő-testület vagy a helyi népszavazás döntésével – önként vállalhassa minden olyan helyi közügy önálló megoldását, amelyet jogszabály nem utal más szerv kizárólagos hatáskörébe. Az önként vállalt helyi közügyekben az önkormányzat mindent megtehet, ami jogszabállyal nem ellentétes. Az Mötv. 10. § (2) bekezdésében írt fakultatív feladatvállalásról a Választási Bizottság álláspontja szerint csak abban az esetben lehet beszélni, amennyiben a feladat ellátásáról való döntés kizárólag a helyi önkormányzat feladat- és hatáskörébe tartozik.

A Választási Bizottság álláspontja szerint a helyi népszavazás kitűzésére irányuló kérdéssel érintett ügy még az Mötv. 10. § (2) bekezdése szerinti önkéntes feladatvállalás esetében sem lehetne Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése hatáskörébe vonható helyi közügy, ugyanis a Boda-térségébe tervezett nagy aktivitású nukleáris hulladék-lerakó megvalósítása - az alábbiakban megindokolt módon - országos jelentőségű kérdés, az a Választási Bizottság megítélése szerint nem helyi, hanem országos közügynek tekinthető.

A Választási Bizottság - osztva a Fővárosi Törvényszék 3.Kpkf.670.338/2014/2. számú végzésében foglaltakat - álláspontja szerint a helyi és országos közügyek elválasztása esetenkénti mérlegelést igényel, a két közügytípus határa csak a konkrét tények, körülmények gondos mérlegelésével állapítható meg. E mérlegelés során gondos figyelemmel szükséges lenni azon tényre is, mely szerint – mint azt a jelen határozatban hivatkozott bírósági döntések is megerősítik – egyes esetekben akár a főszabály szerint helyi közügyek körébe tartozó kérdés is, az adott ügy konkrét sajátosságai alapján országos közüggé válhat. Leszögezendő azonban, hogy helyi népszavazás kizárólag a képviselő testület hatáskörébe tartozó helyi közügyben tartható.

A helyi népszavazás kitűzésére irányuló kérdéssel érintett ügy országos közügy jellegét támasztja alá a Választási Bizottság álláspontja szerint az, hogy az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény (a továbbiakban: Atomtv.) 5/B. §-a által előírtaknak megfelelően az Országgyűlés 21/2015. (V.4.) számú OGY határozatával a Kormány előterjesztésére nemzeti politikát fogadott el, mely 2015. május 4-én a Magyar Közlönyben is kihirdetésre került. A nemzeti politika az országban képződött

és képződő összes radioaktív hulladékra és kiégett üzemanyagra egyaránt vonatkozik, keletkezésüktől a végső elhelyezésükig, figyelembe véve a nukleáris létesítmények leszerelését is. Ezen üzemanyagok és hulladékok kezelése a vonatkozó jogszabályok szerint a nemzeti politika, illetve közép- és hosszú távú tervek, valamint nemzeti program alapján történhet.

Az 1196/2012. (VI.18.) számú kormányhatározat az ellátásbiztonság szempontjára, illetve a nemzeti energiastratégiára hivatkozva az új paksi „blokk (blokkok) megvalósítását a nemzetgazdaság szempontjából kiemelt fontosságú és az energiaellátás biztonsága szempontjából alapvetően szükséges beruházásnak” nyilvánította. A Választási Bizottság megítélése szerint a radioaktív hulladékok elhelyezési politikája és az előzetes kutatások lefolytatása után elinduló beruházás a paksi blokk (blokkok) megvalósításához hasonlóan túlmutat a helyi önkormányzás körén, ugyanis a tárolóról való majdani végleges döntés az országgyűlés hatáskörébe tartozik és egy feltételezhetően nemzetgazdasági, illetve országos feladat nem tarthat a helyi önkormányzás körébe, az nem helyi, hanem országos közügynek minősül.

A Választási Bizottság megjegyzi, hogy a helyi népszavazás kitűzésére irányuló kérdéssel érintett ügy akkor tarthatna a helyi közügy kategóriájába és így Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése feladat- és hatáskörébe, ha – azon túl, hogy jelentőségénél fogva nem országos közügyként kellene megítélni - a szóban forgó létesítmény Pécs Megyei Jogú Város közigazgatási területén kerülne megépítésre. Hiszen a helyi önkormányzatok illetékességi területe – és ilyen módon az a földrajzi egység, amelyre nézve a hatáskörüket gyakorolják – az adott településre terjed ki. Jelen esetben azonban a tervezett létesítmény egy másik település közigazgatási területén létesülne.

Egy érvényes és eredményes helyi népszavazás továbbá köti a képviselő-testületet, így az köteles a helyi népszavazás döntésének megfelelő rendeletet alkotni vagy határozatot hozni. Ha azonban a képviselő-testületnek nincsen egy helyi népszavazással érintett kérdésben döntési hatásköre, akkor a helyi közösség demokratikus hatalom gyakorlásának joga egyrészt azzal üresedik ki, hogy a hozott döntést a képviselő-testület nem tudja végrehajtani, másrészt pedig jelen ügyben azzal, hogy a képviselő-testület döntésének egyáltalán nincs hatása a kérdéssel érintett folyamatok befolyásolására.

Tekintettel az előzőekben írtakra a Választási Bizottság álláspontja szerint jelen tárgyban helyi népszavazás nem tartható, ugyanis a népszavazásra feltenni kívánt kérdés túlmutat a helyi népszavazás törvényes keretein és ennek megfelelően a benyújtott kérdés hitelesítését megtagadja.

III.

A határozat az Alaptörvény 31. cikk (1) és (2) bekezdésén, 32. cikk (1) bekezdésén, az Mötv. 2. § (2) bekezdésén, 4. §-án, 10. § (2) bekezdésén, az Nsztv. 1. § (1) bekezdésén, 40. §-án, 41. §-án, az Atomtv. 5/B §-án, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás az Nsztv. 57. § (1) és (2) bekezdésén, valamint a Ve. 221-225. §-ain alapul. Az illetékmentességről szóló tájékoztatás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 33. § (3) bekezdés 1. pontján alapul.

Pécs, 2018. február 27.

Dr. Lépösa Marianna
Pécs Megyei Jogú Város
Helyi Választási Bizottsága
elnöke

